

Checklist Broddelkenmerken (CBK)

1

Doel

Als een cliënt met klachten van mogelijk broddelen bij je komt, is het raadzaam om de *Checklist Broddelkenmerken (CBK)* in te vullen. Het invullen van deze checklist kost ongeveer zeven minuten en gebeurt aan de hand van diverse spreesituaties.

Afname

Om een indruk te krijgen van mogelijk broddelen bij een cliënt zal de therapeut een video- of audio-opname moeten maken van ten minste vijf minuten spontaan vertellen, dialoog en lezen van de cliënt. Vervolgens kan de therapeut de *CBK* invullen. Voor elk item wordt een frequentiescore gegeven. De ernstscores van 'nooit' tot 'altijd' moeten als volgt geïnterpreteerd worden:

Interpretatie frequentiescore *Checklist Broddelkenmerken*

0 nooit	Het komt in het spreken van de broddelende persoon niet voor.
1 bijna nooit	Het komt in bijna geen van de gesproken zinnen voor en is slechts enkele malen geobserveerd.
2 soms	Het komt of in één op de twintig zinnen voor, of niet binnen elke taalcomplexiteit.
3 vaak	Het komt in één op de tien zinnen voor of binnen elke taalcomplexiteit.
4 bijna altijd	Het komt in één op de vijf zinnen voor of binnen elke taalcomplexiteit.
5 altijd	Het komt in vrijwel elke zin en binnen elke taalcomplexiteit voor.

Als de observant twijfelt bij het invullen, raden wij je aan om de hoogste score in te vullen. De lijst is immers een checklist. Als door het invullen van een te hoge score onterecht wordt verondersteld dat een cliënt broddelt, komt dit bij het uitvoerig onderzoek zeker naar voren. Wanneer men kiest voor de laagste score, is het mogelijk dat eventueel broddelen gemist wordt.

De Checklist Broddelkenmerken

Checklist Broddelkenmerken (CBK) Origineel: David A. Daly (2006); revisie: Van Zaalen e.a., (2009c)							
INSTRUCTIE voor de logopedist: Reageer op elke onderstaande beschrijving. Kruis aan welke frequentie naar uw mening het best past bij de broddelende spreker gedurende de dag. Tel de scores van de cursieve items binnen elke sectie bij elkaar op.		5 altijd	4 bijna altijd	3 vaak	2 soms	1 bijna nooit	0 nooit
Sectie 1: spraakmotoriek							
1	<i>Gebrek aan pauzes tussen woorden en/of zinsdelen</i>						
2	<i>Herhalingen van meerlettergrepige woorden en zinsdelen</i>						
3	<i>Onregelmatig spreektempo, spreekt in spurts</i>						
4	<i>Telescopie of ingekorte woorden</i>						
5	<i>Initieel luide stem mondt uit in onverstaabaar gemompel</i>						
6	<i>Spraakmotorische controle op woordniveau onder de norm</i>						
7	<i>Snel spreektempo (tachylalie)</i>						
8	<i>Hoge frequentie normale niet-vloeiendheden</i>						
9	<i>Spreektempo neemt in de loop van het gesprek steeds meer toe (versnelling)</i>						
10	<i>Zwakke planningsvaardigheden (tijd, klok)</i>						
11	<i>Weinig tot geen inspanning tijdens niet-vloeiende momenten</i>						
12	<i>Onjuiste planning en/of duur van pauzes in de zin</i>						
13	<i>Articulatiefouten</i>						
Sectie 2: taalplanning							
14	<i>Taalstructuurproblemen nemen toe wanneer het onderwerp meer complex is</i>						
15	<i>Taalstructureringsproblemen op verhaal- of woordniveau</i>						
16	<i>Taalformuleringsproblemen, verwarde bewoordingen, woordvindingsmoeilijkheden</i>						
17	<i>Veel revisies, interjecties en stopwoordjes</i>						
18	<i>Ontoereikende onderwerpintrodactie, -vasthoudendheid of -beëindiging</i>						
19	<i>Onjuiste linguïstische structuren, zwakke grammatica, syntaxisfouten</i>						
20	<i>Monotone prosodie of monotonie, afwijkende accentuatie</i>						
Sectie 3: aandachtsconcentratie							
21	<i>Reageert onvoldoende op visuele of auditieve feedback van de luisteraar</i>						
22	<i>Herstelt communicatieve verstoringen niet of nauwelijks</i>						
23	<i>Gebrek aan bewustzijn van kenmerken van eigen communicatieve moeilijkheden</i>						
24	<i>Spraak is beter onder druk (verbetert kortdurend bij concentratie)</i>						

25	Snel afleidbaar of moeite met concentratie op het spreken						
26	Concentratiestoornissen						
27	Spreekt voordat formuleringfase voldoende is afgerond						
28	Weinig tot geen spreekangst, mogelijk wel communicatieangst						
Sectie 4: motoriek en planning							
(beschrijf deze symptomen in verhouding tot leeftijdsnormen)							
29	Motorische bewegingen worden in het algemeen ongecontroleerd of impulsief uitgevoerd						
30	In het schrijven treden omissies of verplaatsingen van letters, syllabes of woorden op						
31	Zwakke schrijfmotorische controle (slordig), mogelijk harde pendruk						
32	Hoge spreekdrang (moeilijk te stoppen)						
33	Zwakke sociaal communicatieve vaardigheden, zoals in beurtgedrag						

© Broddelen – Een (on)begrepen stoornis. Van Zaalen en Winkelman

Sectie 1: > 23,5 punten in cursieve items → Er is sprake van mogelijk broddelen.

Sectie 2: cursieve items leveren aanvullende informatie over een linguïstische component in het broddelen.

Sectie 3 en 4 leveren aanvullende informatie over persoonlijke, communicatieve vaardigheden.

Analyse en interpretatie

Na het invullen van de *CBK* moeten de scores van het eerste onderdeel bij elkaar opgeteld worden. Een totaalscore op de cursieve items in sectie 1 van 23,5 of meer punten duidt op mogelijk broddelen. De cursieve items in sectie 2 leveren aanvullende informatie over een linguïstische component in het broddelen. Sectie 3 en 4 leveren meer informatie over persoonlijke en communicatieve vaardigheden die aandachtspunten in de therapie kunnen opleveren.

Verdere toetsing

Als je na het invullen van de *CBK* broddelen vermoedt, raden wij aan om een analyse te maken van de articulatiesnelheid en de niet-vloeiendheden tijdens spontane spraak, lezen en navertellen. Zie hiervoor *Onderzoeksformulier spontane spraak, lezen en navertellen* (bijlage 2) en *Bepaling articulatiesnelheid* (bijlage 3).